

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10823764>

TA'LIM TIZIMIDA YOSH MUTAXASSISLARNING KASBIY ADAPTATSIYA JARAYONINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

D.A.Maxmudova

Alfraganus university dotsent PhD

Sitora Mirpulatova Mirqosimovna

Alfraganus university magistri

ANNOTATSIYA

Yosh mutaxassislarning boshqaruv faoliyatiga moslashuvida kasbiy adaptatsiya jarayoni, ta'lim tizimida katta ahamiyatga ega bo'lgan bir mavzu hisoblanadi. Bu jarayon, yosh mutaxassislarning ta'lim tizimiga kirishidan boshlab, ularni muvaffaqiyatli boshqaruv faoliyatiga tayyorlashda o'ziga xos ahamiyatga ega bo'lgan bosqichlarda o'tdi. Bu maqolada, kasbiy adaptatsiya jarayonining aniq bosqichlari va uning boshqaruv faoliyatiga o'ziga xos roli, muhimliklar va mustahkamlash yo'llari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: *O'z-o'zini mustahkam his qilish, ma'lumotlarni samarali o'rganish, ish faoliyatida malakali bo'lish, ishga joylashishning zaruriyati, komandada hamkorlik qilish, talaba, yosh mutaxassis, profesional rivojlanish.*

ABSTRACT

The process of professional adaptation in the adaptation of young professionals to management activities is a topic of great importance in the educational system. This process, starting from the entry of young professionals into the educational system, took place in stages that were of particular importance in preparing them for successful management activities. This process, starting from the entry of young professionals into the educational system, took place in stages that were of particular importance in preparing them for successful management activities. In this article, specific stages of the process of professional adaptation and its specific role in management activities, importance and ways of strengthening are considered.

Key words: *Strong sense of self, effective learning of information, competence in work, need for employment, cooperation in a team, student, young specialist, professional development.*

Ma'lumki, yosh mutaxassislarning ta'lim tizimiga kirishda birinchi qadam, o'zgarishlar bilan tanishishdir. Yangi muhitga ishonchli kirish uchun ular odamlar orasida aloqasi bo'lgan mentorlarni izlashlari kerak. Yosh mutaxassislarning muhim ahamiyati shundan iboratki ta'lim tizimiga kirish jarayonida yosh mutaxassislarning mehnat jarayoniga moslashishlari ahamiyatlidir. Ular so'nggi yangilanishlarni o'rganib, o'zlarini rivojlantirish uchun hamma imkoniyatlardan foydalanishlari kerak.

Kasbiy adaptatsiya nima?

Kasbiy adaptatsiya – bu yangi vazifalarga va muhitga tez va samarali engal qilishni o'rganish va boshlash jarayoni. Yosh mutaxassislarning muhit bilan to'g'ri aloqada va ishonchli his etishlari uchun zarur.

Yosh mutaxassislarni boshqarishning ahamiyati: Yosh mutaxassislarni boshqarishning o'ziga xos xususiyatlari.

Yosh mutaxassislarni boshqarishda sabr va tawfiq, ularning o'zini rivojlantirishiga yordam beradi. Boshqaruvchilar bu yosh talabalarga yordam bera oladigan, sog'liqni saqlab turishiga yordam etadigan mentorlar bo'lishi lozim.

Boshqarishning umumiy tartibi

Yosh mutaxassislarni boshqarishda, ularning talabalar bilan munosabatlarini mustahkamlash, jismoniy va ruhiy sodir bo'lgan muammo va zararlarni oldini olish uchun tartibni saqlash juda muhimdir.

Kasbiy adaptatsiya jarayonining bosqichlari: Qabul qilish va tartiblash

Kasbiy adaptatsiya jarayonining birinchi bosqichi - qabul qilish va tartiblash. Yangi vazifalarni o'rganish, o'z vaqtini to'g'ri boshqarish va ishonchli ishlash foydali bo'ladi.

Amaliyot va o'quv mashg'ulotlari

Kasbiy adaptatsiya jarayonining keyingi bosqichi - amaliyot va o'quv mashg'ulotlari. Bu jarayonda o'rganilgan bilim va ko'nikmalar amaliyotga aylanadi va yangi vazifalarni bajarishga o'rganiladi. Bu jarayon samarali va oson bo'lishi lozim.

Boshqaruv faoliyatiga kasbiy adaptatsiya jarayonining o'ziga xos roli

Bu jarayon davomida, yosh mutaxassislarning boshqaruv faoliyatiga moslashish uchun muhim bo'lgan qiyofa olish va tahlil qilish jarayonlari o'ziga xos ahamiyatga ega bo'ladi. Bu, mutaxassisning o'zini nima yo'qotishiga tiqilishiga va qaysi sohada qo'llab-quvvatlashi kerakligiga yo'l ochadi.

Qabul qilish va amalga oshirish

Kasbiy adaptatsiya jarayoni boshlanganida, qabul qilish va amalga oshirish muhim vazifalardan biridir. Yosh mutaxassis, o'rganish va mustaqil ishlash davomida o'ziga kerak bo'lgan bilim va ko'nikmalarini qabul qilish va ularni amalga oshirish yordamida boshqaruv faoliyatida muvaffaqiyatga erishishi mumkin bo'ladi.

Tugallanish va natijalar: Yosh mutaxassislarning o‘zlashtirilishi

Kasbiy adaptatsiya jarayoni tugaganda, yosh mutaxassislarning o‘zlashtirilishi va rivojlanishi jarayonning muhim natijalaridan biridir. Bu, mutaxassisning professional mahorati va boshqaruv bilimlari bo‘yicha o‘zlashtirishga ahamiyatli o‘zgarishlar kiritadi.

Boshqaruv faoliyatining darajasini oshirish

Boshqaruv faoliyatiga kasbiy adaptatsiya jarayoni tugaganda, mutaxassisning boshqaruv faoliyatining darajasini oshirishi kutiladi. Ular muvaffaqiyatga erishish uchun o‘zlashtirilgan bilim va ko‘nikmalarini amalga oshirish orqali yangi vazifalarni bajarishga tayyor bo‘ladi.

Keyingi bosqichlar va takliflar: Ta’lim tizimini yanada rivojlantirish

Kasbiy adaptatsiya jarayonining muvaffaqiyatli tugagandan so‘ng, ta’lim tizimini yanada rivojlantirish kritik ahamiyatga ega bo‘ladi. Bu, yosh mutaxassislarga o‘zlarini mustahkamlash uchun ko‘rsatilayotgan o‘quv-uslubiy usullarni va resurslarni takomillashtirish orqali ularning o‘zlashtirish va boshqaruv bilimlarini yanada rivojlantirishni amalga oshiradi.

Kasbiy adaptatsiya jarayonini mustahkamlash

Keyingi bosqichlar va takliflar, kasbiy adaptatsiya jarayonini mustahkamlash va yosh mutaxassislarni qo‘llab-quvvatlashni maqsad qiladi. Boshqaruv sohasidagi yangiliklarga mos kelish, o‘zlashtirilgan bilim va ko‘nikmalarni kengaytirish, va o‘z mutaxassislik sohasida yutuqlarini orttirish uchun qadriyatlarni o‘zlashtirish jarayonini yanada takomillashtirish uchun talab qilinadi.

Demak kasbiy adaptatsiya jarayonining yosh mutaxassislarni boshqaruv faoliyatiga muvaffaqiyatli qilish uchun tanqidiy muhimlikdagi ahamiyatini ochish muhimdir. Ta’lim tizimiga muvaffaqiyatli kirish, kasbiy adaptatsiya jarayonining aniq bosqichlari va boshqaruv faoliyatiga o‘ziga xos roli, yosh mutaxassislarni boshqarishda rivojlantirish, o‘zlashtirish va amalga oshirish uchun keng imkoniyatlarni ochadi. Keyingi bosqichlarda ta’lim tizimini yanada mustahkamlash va kasbiy adaptatsiya jarayonini kuchaytirish uchun qadam qo‘yish muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

- 1. Yosh bolalar o‘yinlari va kognitiv nogironlik: Reuven Feuerstein tomonidan rivojlanish yondashuvi*
- 2. Erta bolalik davridagi maxsus ta’lim: Virjiniya Buysse va Patrisiya V. Wesemann tomonidan boshlang‘ich muhitdagi o‘zaro ta’sirlar*
- 3. Sinfingizda bolalar va o‘smirlarning rivojlanishi Kristi Krosbi Bergin va Devid Allen Bergin*
- 4. Istisno bolalarni o‘rgatish: Armadio Kovalski, Tom E.C. Smit va Devid D. Torgesen tomonidan inklyuziv amaliyot uchun asoslar*
- 5. Samuel A. Kirk, Jeyms J. Gallaxer, Meri Rut Koulman va Nikolas J. Anastasiu tomonidan ajoyib bolalarni tarbiyalash.*